

Doelgroepenplan Robuuste woningen
voor specifieke doelgroep van
chronisch dak- en thuislozen met een verleden van mislukte woonervaringen
omwille van hun multi-problematiek (uitbreiding LTWR juni 2023)

6. Doelgroep chronisch dak- en thuislozen met een verleden van mislukte woonervaringen omwille van hun multi-problematiek

Voorbehouden patrimonium

Er worden robuuste woningen gebouwd op de Hogeweg 96, 9040 Sint-Amandsberg. Aan de robuuste woningen grenst er geen direct zichtbare particuliere bewoning. Het perceel wordt aan de rechter- en achterzijde omringd door volkstuinten. Aan de linkerzijde bevindt zich het sorteercentrum van B-post en recht tegenover het perceel is een korfbalsterrein.

De robuuste woningen bestaan uit 11 wooneenheden en één begeleidersunit zonder woonfunctie:

Hogeweg 84, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 86, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 88, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 90, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 92, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 94, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 96, 9040 Sint-Amandsberg - beheerdersunit
Hogeweg 98, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 100, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 102, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 104, 9040 Sint-Amandsberg
Hogeweg 106, 9040 Sint-Amandsberg

Het gaat om studio's met een private voortuin. 9 studio's zijn als duplex opgebouwd, 2 studio's zijn gelijkvloers en zijn aangepast aan de noden van rolstoelgebruikers. De oplevering is voorzien begin 2024.

Alle studio's worden voorbehouden voor de doelgroep.

Doelgroep: chronisch dak- en thuislozen met een verleden van mislukte woonervaringen omwille van hun multi-problematiek

Robuuste woningen bieden een alternatieve woonoplossing voor de doelgroep van alleenstaande chronisch dak- en thuislozen met verschillende problemen (psychische kwetsbaarheid, sociale problematiek, verslaving...). Door hun multi-problematiek aarden deze mensen niet in een reguliere (sociale) woning. De bouw en inplanting van de robuuste woningen samen met de flankerende begeleiding maken het voor deze doelgroep mogelijk om permanent te wonen op duurzame basis.

Motivering

1. Gent telt een relatief hoog aantal chronisch dak- en thuislozen

De cijfers van de recentste Gentse daklozentelling (2020) zijn momenteel de meest betrouwbare bron. Dak- en thuislozen kennen meestal wisselende woonsituaties en verplaatsen zich tussen steden en gemeenten. Daarom is een inschatting van het aantal daklozen in Gent een momentopname, die afbreuk doet aan de dynamische realiteit van het fenomeen.

Op 30 oktober 2020 werden 1472 dak- en thuisloze volwassenen geteld, waarvan 948 personen met de Belgische nationaliteit of een wettig verblijf. Iemand wordt beschouwd als chronisch dakloos als de persoon langer dan twee jaar dakloos is of langer dan één jaar dakloos is met sociale en/of gezondheidsproblemen.

Binnen de getelde dak- en thuisloze volwassenen met de Belgische nationaliteit of wettig verblijf was 53,2% van het totaal (504 personen) al langer dan 1 jaar en 34% van het totaal (322 personen) al langer dan 2 jaar dak- en thuisloos.

In 39,6% van het totaal aantal dak- en thuislozen met de Belgische nationaliteit of wettig verblijf (375 personen) is er een vermoeden van psychische of psychiatrische problemen. In 34,7% van het totaal (329 personen) is er een vermoeden van een verslavingsproblematiek. Bij 21% van het totaal (199 personen) werden zowel psychische/psychiatrische problemen als een verslavingsproblematiek aangeduid. In 9,5% van het totaal aantal dak- en thuislozen met de Belgische nationaliteit of wettig verblijf (90 personen) is er naast een vermoeden van psychische of psychiatrische problemen én een vermoeden van een verslavingsproblematiek nog een derde problematiek aanwezig, zoals bijvoorbeeld een fysieke of verstandelijke beperking.

Deze personen krijgen in de praktijk moeilijk toegang tot een woning in combinatie met de gepaste begeleiding om er een duurzame woonsituatie van te maken.

2. Chronisch dak- en thuislozen met een verleden van mislukte woonervaringen door hun multi-problematiek hebben een alternatieve woonvorm nodig in combinatie met intensieve begeleiding

De negatieve gevolgen van chronische dakloosheid zijn breed onderzocht en leiden tot ontmenselijking. Stad Gent kiest met het lokaal actieplan resoluut voor een huisvestingsgerichte benadering van dakloosheid waarbij de meest kwetsbare dak- en thuislozen zo snel als mogelijk worden gehuisvest met begeleiding op maat.

De groep dak- en thuislozen is een diverse groep waarbij er nood is aan verschillende woonoplossingen. Bepaalde gehuisveste daklozen met complexe problemen komen in conflict met de buurt of de verhuurder omwille van overlast of gebrekkig onderhoud van de woning. Het gaat vaak om personen die omwille van zeer diverse redenen of ervaringen (trauma, middelengebruik,...) moeilijk aansluiting vinden bij de algemeen aanvaarde wooncultuur. Deze doelgroep stevent door hun problematiek hierdoor telkens af op een uithuiszetting, opname of andere 'negatieve' uitstroom uit de woning.

De robuuste woningen zijn voor deze groep een alternatieve woonoplossing aangezien ze door hun ligging afgelegen zijn van directe burens. Deze stevige, kleine woningen zijn specifiek ontworpen om een prikkelvrije omgeving aan te bieden die gemakkelijk zijn in onderhoud. Bewoners kunnen hierbij kiezen voor de privacy van hun eigen studio en voortuin of gebruik te maken van de gemeenschappelijke tuin.

Om het permanent wonen weer mogelijk te maken heeft deze doelgroep nood aan een langdurige en intensieve vorm van begeleiding op maat. Hiervoor is er de inzet van een dedicated team per bewoner en de aanwezigheid van een sociaal beheerder op de site.

Toewijzing

De robuuste woningen worden, rekening houdend met de rationele bezetting, bij voorrang toegewezen aan volgende kandidaat-huurders:

- De persoon voldoet aan de inschrijvings- en toewijzingsvoorwaarden voor sociaal huren.
- De persoon is chronisch dak- of thuisloos. De dak- of thuisloosheid op zich is geen momentopname bij toewijzing, maar wordt beschouwd vanuit het levenstraject. Chronische dak- en thuisloosheid manifesteert zich niet enkel als één lange periode van dak- en thuisloosheid. Soms hervallen personen meermaals in periodes van dakloosheid. Daardoor kunnen personen zich op het moment van toewijzing o.a. ook in opvang, tijdelijke huisvesting, een instelling of nakende uithuiszetting bevinden.
- De persoon heeft een verleden van mislukte woonervaringen (overlast, uithuiszetting,...) omwille van de complexe multi-problematiek.
- De persoon heeft een multi-problematiek waardoor hij/zij moeilijk functioneert in een reguliere woning. Het gaat om een combinatie van psychische kwetsbaarheid, verslaving, sociale problemen...
- De persoon beschikt over beperkte woonvaardigheden, waardoor een intensieve multidisciplinaire begeleiding aangewezen is. Daarentegen dient een versterking van de zelfredzaamheid nog tot de mogelijkheden te behoren.
- Personen waarvan het professionele netwerk inschat dat zij 24-uurs zorg en/of omkadering nodig hebben, kunnen niet worden toegewezen aan een robuuste woning. De persoon kan minimaal zelfstandig wonen.
- De persoon vormt voor zichzelf en de omringende bewoners geen direct gevaar.

Kandidaat-huurders kunnen zich niet persoonlijk aanmelden. Zij moeten voor dit specifieke project door een lokale welzijnsactor doorverwezen worden naar het instroomoverleg. Binnen het instroomoverleg beoordeelt een multidisciplinair team of de robuuste woning een passende woonvorm is voor deze persoon. Daarnaast bekijkt het instroomoverleg welke welzijnspartners deel zullen uitmaken van het dedicated team.

Flankerende maatregelen: begeleiding

1. Sociaal beheerder op de site

Een sociaal beheerder houdt overdag het reilen en zeilen op de site in de hand. De beheerder ondersteunt de bewoners bij alledaagse vragen en problemen en is daarbij het luisterend oor dat problemen of signalen vertaalt naar het omkaderende begeleidingsteam. De sociaal beheerder is ook het eerste aanspreekpunt voor de buurt.

2. Dedicated team

Voor elke bewoner wordt een dedicated team samengesteld. Een dedicated team bestaat uit begeleiders met verschillende expertises (medisch, sociaal, verslaving, psychiatrie,...) die de bewoner intensief bijstaan in het opbouwen van een minimaal welzijn en stabiliteit in de woning. Bedoeling is dat de hulpverlening de bewoner actief en aanklampend opzoekt en onder andere begeleiding aan huis aanbiedt.

Bij de start van de huurovereenkomst bestaat de samenstelling van een dedicated team minimaal (maar niet uitsluitend) uit:

- Casemanager/zorgregisseur: neemt de zorgregie van de bewoner op zich en coördineert de hulpverlening waar de bewoner gebruik van maakt. Deze regie loopt gedurende de volledige periode dat de huurder in de robuuste woning woont. Eén van de welzijnspartners uit het instroomoverleg neemt de rol van casemanager/zorgregisseur op zich.
- Aanmelder: de lokale welzijnsactor die de kandidaat-huurder doorverwijst voor de robuuste woning verbindt zich ertoe om de bewoner minimaal de eerste 6 maanden na het ingaan van de huurovereenkomst verder te begeleiden.

Afhankelijk van de noden en vragen van de bewoner en de problematieken die zich op verschillende levensdomeinen kunnen stellen, wordt het dedicated team verder aangevuld.

Besluit

Gent kampt net als andere steden en gemeenten met het probleem van chronische dak- en thuisloosheid. Een groep dak- en thuislozen kent een verleden van mislukte woonervaringen omwille van kwetsbaarheden op vlak van fysieke en/of geestelijke gezondheid en/of verslavingen. De ervaring leert dat deze groep niet kan aarden in een reguliere woning.

Een robuuste woning biedt een specifieke woonvorm voor deze doelgroep. De woningen zijn ontworpen om tegemoet te komen aan de noden (prikkelarm, rust) die de personen hebben. Daarnaast wordt er ook voorzien in voldoende omkadering met als doelstelling woonstbehoud, het verhogen van het welzijn van de bewoners en een ondersteunend netwerk installeren of (re)activeren.